

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum

31 oktober 2017

Ons kenmerk

TAZ/U201700736

Lbr. 17/061

CvA/LOGA 17/12

Telefoon

(070) 373 8530

Bijlage(n)

1

College voor
Arbeidszaken/VNG

ABVAKABO
FNV

CNV
Publieke zaak

CMHF

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

Onderwerp

Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand

Samenvatting

Bij deze LOGA-brief treft u de Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand geldig vanaf 1 januari 2018 aan, verder te noemen: "Rechtspositie babs 2018".

In de Rechtspositie babs 2018 is een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de laatste Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand bij LOGA-brief van 19 juni 2007. Dit als gevolg van een aantal omvangrijke wijzigingen in de CARUWO.

Datum

31 oktober 2017

Ons kenmerk

TAZ/U201700736

Lbr. 17/061

CvA/LOGA 17/12

Telefoon

(070) 373 8530

Bijlage(n)

1

A large, light teal, stylized letter 'A' is positioned on the left side of the page. It has a thick, blocky font with a slight curve at the top right. The letter is partially overlaid by the text of the 'Aan de leden' section.

College voor
Arbeidszaken/VNG

ABVAKABO
FNV

CNV
Publieke zaak

CMHF

Aan de leden

Onderwerp

Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand

Geacht college en gemeenteraad,

Bij deze LOGA-brief treft u de Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand geldig vanaf 1 januari 2018 aan, verder te noemen: "Rechtspositie babs 2018".

In de Rechtspositie babs 2018 is een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de laatste Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand bij LOGA-brief van 19 juni 2007.

Aanleiding

De babs wordt door burgemeester en wethouders benoemd en ontslagen (artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek) en heeft een publiekrechtelijke dienstbetrekking. De babs wordt in artikel 1:2 lid 1, sub c CARUWO echter uitgesloten van de gemeentelijke rechtspositieregeling. Voor de babs zal daarom door het bevoegde bestuursorgaan een eigen rechtspositieregeling moeten worden opgesteld (artikel 125 Ambtenarenwet). De VNG heeft in 2000 een voorbeeldregeling gemaakt, die – zoals vermeld – laatstelijk in 2007 is gewijzigd, verder te noemen: "voorbeeldregeling". Gemeenten kunnen deze voorbeeldregeling hanteren, al dan niet aangepast aan lokale wensen.

In de voorbeeldregeling wordt al sinds jaar en dag verwezen naar verschillende artikelen uit de CARUWO. Nu is een aantal van deze artikelen drastisch gewijzigd met de invoering van het nieuwe beloningshoofdstuk per 1 januari 2016 en het IKB per 1 januari 2017. Zo wordt in de voorbeeldregeling expliciet gesproken over 'bezoldiging' welk begrip in de huidige CARUWO niet meer voor komt. Tevens wordt nog verwezen naar de vakantietoelage en de eindejaarsuitkering in de CARUWO, die met invoering van het IKB in de CARUWO zijn opgenomen in het IKB. Als gevolg van deze wijzigingen moet ook de voorbeeldregeling worden aangepast. Gemeenten kunnen vanaf 2018 de Rechtspositie babs 2018 hanteren.

Wijzigingen

In artikel 3 en in de rest van de Rechtspositie babs 2018 is het begrip 'bezoldiging' vervangen door 'salaris'. Voorts is in de toelichting op dit artikel opgenomen dat lokaal salaristoelagen kunnen worden toegekend.

In lid 2 van artikel 3 wordt het salaris opgehoogd met 8% – voorheen de vakantietoelage – en met het percentage dat voorheen de eindejaarsuitkering was. Dit laatste percentage kan bij de cao Gemeenten worden opgehoogd, vandaar dat hier naar de CARUWO wordt verwezen.

In de voorbeeldregeling is vakantie afgekocht. Echter, het Europese Hof van Justitie heeft bepaald dat een werkgever de wettelijke vakantiedagen van een medewerker niet mag afkopen. Het LOGA heeft er daarom voor gekozen om de afkoop van vakantie niet meer op te nemen in de Rechtspositie babs 2018. In artikel 4 van de Rechtspositie babs 2018 is de vakantie geregeld.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn in de Rechtspositie babs 2018 ongewijzigd ten opzichte van de voorbeeldregeling.

1. De functie van babs is een nevenfunctie die in omvang sterk kan variëren.
2. Een persoon kan incidenteel (ten behoeve van één huwelijk) benoemd worden als babs. Er is dan sprake van een aanstelling voor één dag. Indien de rechtspositieregeling daarbij niet van toepassing is verklaard, maakt deze babs voor één dag geen aanspraak op een vergoeding.
3. De babs besteedt gemiddeld drie uur aan het voltrekken van een huwelijk of het registreren van een partnerschap, inclusief voorbereidingstijd.

Wettelijk kader

Hieronder volgt een kort overzicht van de relevante wetgeving die (al dan niet) van toepassing is op de babs.

sociale zekerheid

De sociale zekerheidswetgeving met de doorbetaling van de bezoldiging tijdens ziekte en de rechten en plichten ten aanzien van reïntegratie in het arbeidsproces is van toepassing op de babs.

werkloosheid

De Werkloosheidswet is van toepassing op de babs. In de praktijk zal het verlies van de functie van babs doorgaans geen relevant burenerverlies opleveren waardoor geen aanspraak op WW gemaakt kan worden.

flex

De flexwet-bepalingen zijn niet van toepassing op de babs. Tijdelijke aanstellingen kunnen elkaar onbeperkt opvolgen.

pensioen

Een babs wordt betaald wordt per huwelijk. Een werknemer die per dienstverrichting wordt beloond, is geen overheidswerknemer in de zin van de Wet privatisering ABP. Dit volgt uit artikel 1 sub b van de Regeling beperking van het zijn van overheidswerknemer in de zin van de Wet privatisering

ABP. De babs die incidenteel een huwelijk sluit, is op basis daarvan geen overheidswerknemer en daardoor geen verplichte deelnemer bij ABP. Dit is anders indien de babs voortdurend diensten verricht.

Hoogachtend,

Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'S. Pijpstra', with a long horizontal flourish extending to the left.

S. Pijpstra
Secretaris

Voorbeeld Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

versie per 1 januari 2018

Burgemeester en wethouders van de gemeente _____ ,

gelet op het reglement houdende bepalingen ten aanzien van de ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand en de openstelling van het bureau van de burgerlijke stand, kortweg 'het Reglement op de burgerlijke stand' genoemd, zoals vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders d.d. _____ ,

gelet op de bereikte overeenstemming in de commissie voor georganiseerd overleg d.d. _____ ,

BESLUITEN:

vast te stellen de navolgende regeling:

Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand van de gemeente

---

Artikel 1 Begripsomschrijving

Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan:

- a. buitengewoon ambtenaar: de bezoldigd buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand, zoals bedoeld in het Reglement op de burgerlijke stand.
- b. CARUWO: de Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en Uitwerkingsovereenkomst van de sector gemeenten.

Artikel 2 Aanstelling

1. Aanstelling geschiedt in vaste dienst of in tijdelijke dienst voor bepaalde tijd.
2. Een aanstelling voor bepaalde tijd eindigt van rechtswege.

Artikel 3 Salaris

1. De buitengewoon ambtenaar ontvangt een salaris per voltrokken huwelijk of geregistreerd partnerschap gelijk aan driemaal het uurloon behorende bij de hoogste periodiek van salarisschaal 8, bijlage IIa van de CARUWO.
2. Het salaris, bedoeld in lid 1, wordt opgehoogd met het percentage, genoemd in artikel 3:28 lid 2 sub b CARUWO (voorheen de eindejaarsuitkering) en met 8% (voorheen de vakantietoelage).

Artikel 4 Vakantie

1. De buitengewoon ambtenaar heeft recht op 0,26 uur vakantie per voltrokken huwelijk.
2. De vakantie wordt in overeenstemming met het college opgenomen.

Artikel 5 Aanspraken bij ziekte

1. Bij ziekte van de buitengewoon ambtenaar zijn de artikelen 7:1, 7:2, 7:3, 7:9 tot en met 7:14 en 7:19 tot en met 7:21 van de CARUWO van overeenkomstige toepassing.
2. Voor toepassing van dit artikel wordt onder salaris verstaan: het gemiddelde van het totaal aan vergoedingen bedoeld in artikel 3, over de 12 maanden onmiddellijk voorafgaande aan de eerste dag van ongeschiktheid van de buitengewoon ambtenaar. Voor zover het dienstverband van de ambtenaar op deze datum nog geen 12 maanden heeft geduurd, wordt gerekend met het bedrag dat hem gemiddeld per maand is toegekend over de periode waarin hij in dienst is.
3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de eerste dag van ongeschiktheid van de buitengewoon ambtenaar verstaan: de dag waarop de ambtenaar is aangewezen om een huwelijk of geregistreerd partnerschap te voltrekken, waarvoor hij wegens ziekte is verhinderd.
4. Het college kan nadere regels stellen.

Artikel 6 Ontslag en schorsing

1. Ontslag kan worden verleend overeenkomstig de artikelen 8:1, 8:2 en 8:2a, 8:3, 8:4, 8:5 en 8:5a, 8:6, 8:7, 8:8, 8:12 en 8:12:1 en 8:13 van de CARUWO.
2. Schorsing van de buitengewoon ambtenaar vindt plaats overeenkomstig artikel 8:15:1 tot en met 8:15:3 van de CARUWO.

Artikel 7 Overige rechten en verplichtingen

De artikelen 3:21, 15:1, 15:1b tot en met 15:1g, 15:1:12, 15:1:15, 15:1:16, 15:1:19, 15:1:20, 15:1:23 tot en met 15:1:25 en 15:2 van de CARUWO zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Plichtsverzuim

De buitengewoon ambtenaar die de hem opgelegde verplichtingen niet nakomt of zich overigens schuldig maakt aan plichtsverzuim, kan disciplinair worden gestraft, overeenkomstig hoofdstuk 16 van de CARUWO.

Artikel 9

Deze regeling treedt in werking met ingang van _____

Artikel 10

Deze regeling kan worden aangehaald als de Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente _____

Toelichting op de Voorbeeld Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijving

De wet-Mulder heeft met ingang van 1 januari 1995 de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs) geïntroduceerd. De buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand (babs) wordt aangesteld door het college van burgemeester en wethouders (artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek).

Gemeenten hebben een Reglement burgerlijke stand. Daarin kan geregeld zijn welke benoemingsmogelijkheden er zijn. Gemeenteambtenaren, en ook burgemeester, wethouders en leden van de raad, kunnen tot (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand benoemd worden. Tot babs kunnen bovendien anderen, niet werkzaam bij de gemeente, benoemd worden.

De gemeenteambtenaar, de burgemeester, de wethouders en de raadsleden worden beschouwd als onbezoldigd buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand. De vergoeding voor de werkzaamheden is in het algemeen alleen op de medewerkers van buiten de gemeentelijke organisatie van toepassing.

De babs is een ambtenaar in de zin van de Ambtenarenwet. Omdat de CARUWO niet op hem van toepassing is dient een afzonderlijke rechtspositieregeling te gelden (artikel 125 Ambtenarenwet). Doorgaans is de functie van babs een nevenfunctie, die in omvang sterk kan variëren.

Artikel 2 Aanstelling

In het lokale Reglement burgerlijke stand kan een benoemingstermijn geregeld zijn, vaak is dat 5 of 10 jaar. Het kan wenselijk zijn om kortere aanstellingen te verlenen. Het gevolg van een kortere aanstellingsduur is onder meer dat de verplichtingen van de gemeente jegens de ambtenaar in het kader van ziekte (doorbetaling salaris, re-integratie) eerder ophouden te bestaan, namelijk bij einde van het dienstverband (behoudens ontslag). Bovendien geldt voor de duur van het nog resterende dienstverband dat van de werkgever (geen onredelijke) inspanningen gevergd worden door het UWV.

De aanstelling kan opnieuw tijdelijk verleend worden. De ketenregeling geldt niet omdat noch de CARUWO (artikel 1:2, sub c CARUWO), noch het Burgerlijk Wetboek (artikel 7:615 BW) van toepassing is.

Bij het benoemen van een personeelslid of raadslid (dan wel andere politieke ambtsdrager) tot babs is het raadzaam de benoeming te beperken tot de periode waarin het (politieke) ambt wordt vervuld.

Artikel 3 Salaris

Artikel 125 van de Ambtenarenwet stelt dat voor ambtenaren nadere regels voor de bezoldiging moeten worden getroffen. Artikel 3 van deze regeling voorziet hierin. Per huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt een salaris uitbetaald, die wordt verhoogd met percentages die tot 1 januari 2017 onder een andere naam in de CARUWO geregeld waren: de vakantietoelage, zoals tot 1 januari 2017 geregeld in artikel 6:3, en de eindejaarsuitkering, zoals tot 1 januari 2017 geregeld in artikel 3:18a.

Lokaal kunnen salaristoelagen worden toegekend. Hierbij kan gedacht worden aan een toelage voor het voltrekken van een huwelijk op bijzondere tijden of dagen, zoals een zon- of feestdag.

Artikel 4 Vakantie

In 2006 heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat een werkgever de wettelijke vakantiedagen van een medewerker niet mag afkopen. LOGA-partijen hebben er daarom voor gekozen om de afkoop van vakantie met ingang van 2018 niet meer op te nemen in de Voorbeeld Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand. De vakantie moet in overeenstemming met de werkgever opgenomen worden, hetgeen in de praktijk betekent dat de buitengewoon ambtenaar gedurende die vakantieperiode niet ingeroosterd kan worden voor het voltrekken van een huwelijk.

Per voltrokken huwelijk (gelijkgesteld aan 3 uur) wordt 0,26 uur vakantie opgebouwd. Dat aantal is gebaseerd op het vakantierecht van 158 uren per 1836 gewerkte uren van een 'gewone' gemeenteambtenaar.

Artikel 5 Aanspraken bij ziekte

De regeling verklaart de CARUWO op het punt van doorbetaling van salaris en toegekende salaristoelagen bij ziekte van toepassing op de babs. Deze regel geldt ongeacht de leeftijd van de babs en geldt ook voor de babs ouder dan de AOW-gerechtigde leeftijd.

In lid 3 is bepaald welke dag als eerste ziektedag geldt, aangezien de babs niet per definitie direct bij aanvang van het ziekteverzuim salaris en salaristoelagen doorbetaald dient te krijgen, maar pas vanaf het tijdstip dat hij een huwelijk zou sluiten als hij niet ziek was geweest. In de praktijk zal het overigens niet altijd duidelijk zijn of en wanneer de eerste ziektedag valt en daarmee op welk moment de doorbetaling ingaat, bijvoorbeeld omdat een rooster ontbreekt en de babsen zelf voor vervanging zorgdragen. Men zou in dat geval een vaste termijn van 14 dagen of een maand na ziekmelding kunnen afspreken als zijnde de (fictieve) eerste ziektedag, afhankelijk van de regelmaat waarmee de babs werkzaamheden verricht. Nadere regels zullen op de lokale situatie toegesneden moeten worden. Ook het tijdstip van uitbetaling tijdens ziekte dient lokaal nader bepaald te worden (bijvoorbeeld per maand, per jaar, na herstel).

De babs is verplicht zo spoedig mogelijk zijn verhindering tot werken door te geven; in artikel 6 van deze regeling is artikel 15:1d van de CARUWO op de babs van toepassing verklaard. Ook het artikel 7:9 lid 4 (verzuimprotocol) van de CARUWO is van toepassing verklaard op de babs.

Naast het recht op doorbetaling van salaris en salaristoelagen, staat de verplichting van werkgever en de babs (jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd) zich in te spannen tot re-integratie in het arbeidsproces. Voor de babs die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt geldt de re-integratieverplichting niet. In de praktijk wordt deze verplichting niet altijd als wenselijk beschouwd. De babs is op grond van het Burgerlijk Wetboek immers uitsluitend benoemd tot het verrichten van de formaliteiten rondom en sluiting van het huwelijk/geregistreerd partnerschap. Bovendien heeft de babs in de regel een hoofdfunctie van waaruit re-integratieverplichtingen bestaan. In de praktijk zal bezien moeten worden hoe arbodienstverleners en het UWV omgaan met de verplichting tot reïntegratie van de gemeente ten aanzien van een zieke babs.

Artikel 6 Ontslag en schorsing

De babs wordt geschorst en ontslagen door het college van burgemeester en wethouders (artikel 1:16 BW). Artikel 125 van de Ambtenarenwet stelt dat voor schorsing, ontslag en uitkering nadere regels worden getroffen. Er wordt een limitatieve opsomming gegeven van de ontslaggronden voor de babs, onder verwijzing naar de CARUWO.

Opgemerkt wordt dat ontslag na ouderdomspensioen niet verplicht is. Artikel 8:2 lid 2 en artikel 8:2a CARUWO bieden de mogelijkheid om een gepensioneerde in dienst te houden dan wel te nemen. Het dienstverband met een gepensioneerde is op grond van artikel 8:2a eenvoudig te beëindigen.

Artikel 7 Overige rechten en verplichtingen

De rechten en plichten van hoofdstuk 15 van de CARUWO worden hier voor een groot gedeelte ook op de babs van toepassing verklaard. Voor de inhoud van de artikelen wordt verwezen naar de CARUWO. Enkele opmerkingen hierover:

De eed of belofte is niet van toepassing verklaard op de babs omdat eedaflegging reeds op grond van het Burgerlijk Wetboek verplicht is.

De personeelsbeoordeling is van toepassing omdat in de ontslaggrond 'onbekwaamheid/ongeschiktheid anders dan' aan de orde kan zijn. Een beoordeling kan bij toepassing van die ontslaggrond van belang zijn, evenals bij een weigering om opnieuw een aanstelling te verlenen.

De vergoeding van kosten bij dienstreizen is van toepassing verklaard. Deze vergoeding geniet de voorkeur boven een vaste onkostenvergoeding die aan belastingheffing is onderworpen.

De reguliere bepalingen over schadevergoeding door en aan de ambtenaar zijn van toepassing verklaard. In het algemeen kan gezegd worden dat de gemeente aansprakelijk is voor fouten van ondergeschikten en een zorgplicht heeft ten aanzien van de ondergeschikten zelf. Gemeenten kunnen bij aansprakelijkheid voor schade terugvallen op de aansprakelijkheidsverzekering die personenschade, zaakschade en vermogensschade dekt. Onder deze verzekering valt een ruime groep van ondergeschikten van de gemeente, waaronder de babs. Ook valt hieronder de babs die slechts voor één enkele gelegenheid werkzaamheden verricht.